

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

| Проект АгроІнвест

ДИНАМІКА РОЗВИТКУ КООПЕРАТИВНОГО РУХУ В УКРАЇНІ

М.Гриценко
21.05.2012

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

| Проект АгроІнвест

Історичний досвід України

Кооперативний рух в Україні має 150-літню історію. У 1920-1930 рр. кооперативним рухом було охоплено близько **60 відсотків населення України.**

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

| Проект АгроІнвест

Історичний досвід

*Кооперативна мережа
Галичини в 1938 році*

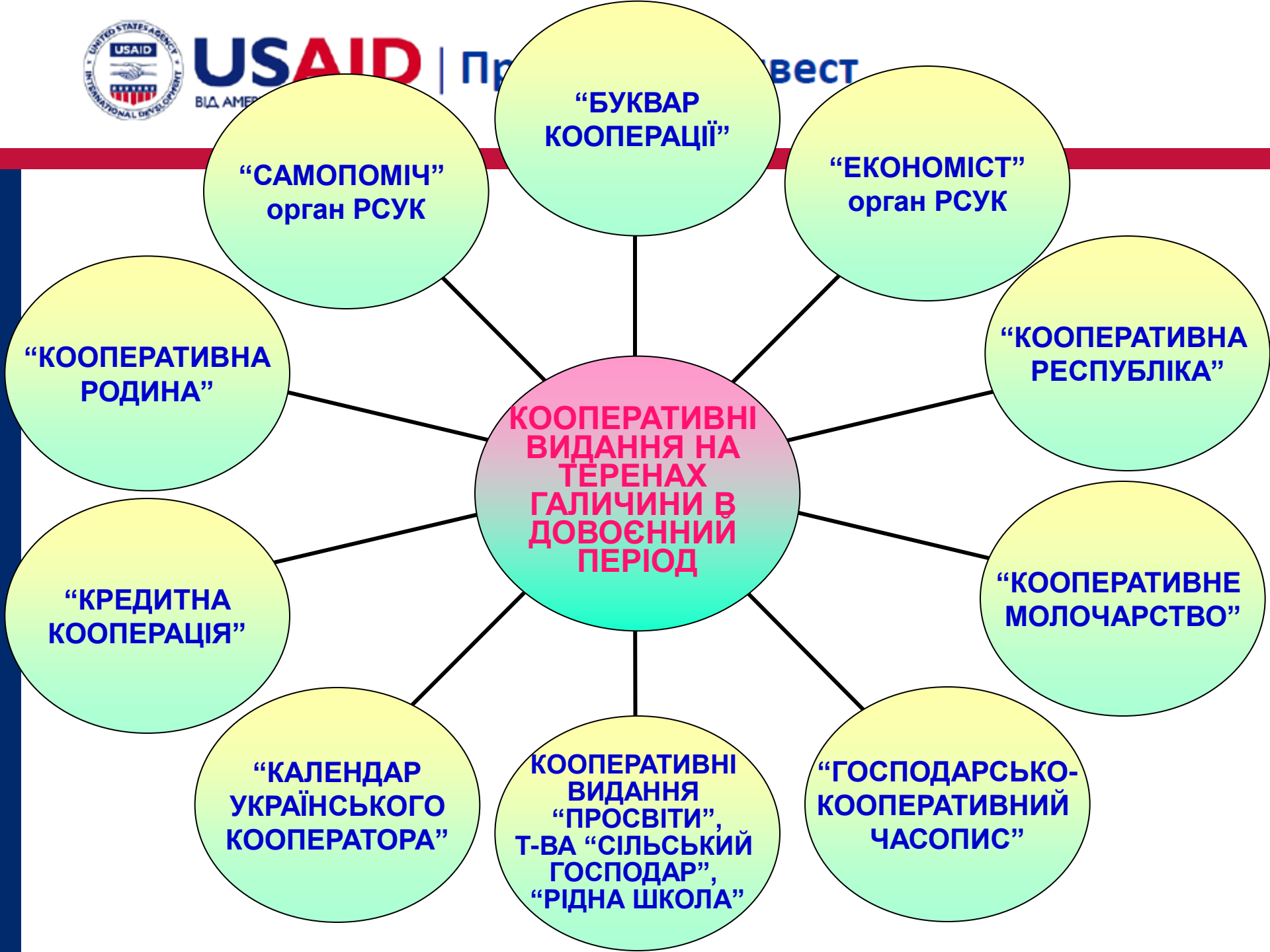
5 672 кооперативи

*Зведений річний баланс
українських кооперативів складав **58,4**
млн.злотих, до них належало **642 767**
членів*

USAID | Пр
ВІД АМЕР

вест

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

| Проект АгроІнвест

Кооперація України в дотрансформаційний період

Кооперативні відносини були поширені у сільському господарстві та споживчому секторі:

У 1991 р. в Україні функціонували:

- 51,9 тис. колективних сільськогосподарських господарств
- 20,2 тис. сільських і районних споживчих товариств

Українська спілка споживчих товариств (Укоопспілка) в соціалістичний період входила до складу Центроспілки СРСР і як її член з 1920 р. – до складу МКА. У 1992 р. на XXX конгресі МКА Центральна спілка споживчих товариств України прийнята до цієї організації як самостійна кооперативна система незалежної України

Відродження кооперації в Україні - три гілки

Кредитна кооперація

1993 рік Указом Президента затверджено «Тимчасове положення про кредитні спілки»,
2001 рік прийнято Закон України «Про кредитні спілки».

Споживча кооперація

1992 рік – прийнято Закон України “Про споживчу кооперацію”

2003 рік – прийнято Закон України “Про кооперацію”

Сільськогоспо дарська кооперація

1997 рік – прийнято Закон України “Про сільськогосподарську кооперацію”

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Проект АгроІнвест

Національний кооперативний альянс України 2001 рік

**Національна Асоціація
кредитних спілок
України**

**Центральна спілка
споживчих
товариств України
(Укоопспілки)**

**Національна спілка
Сільськогосподарських
кооперативів України**

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

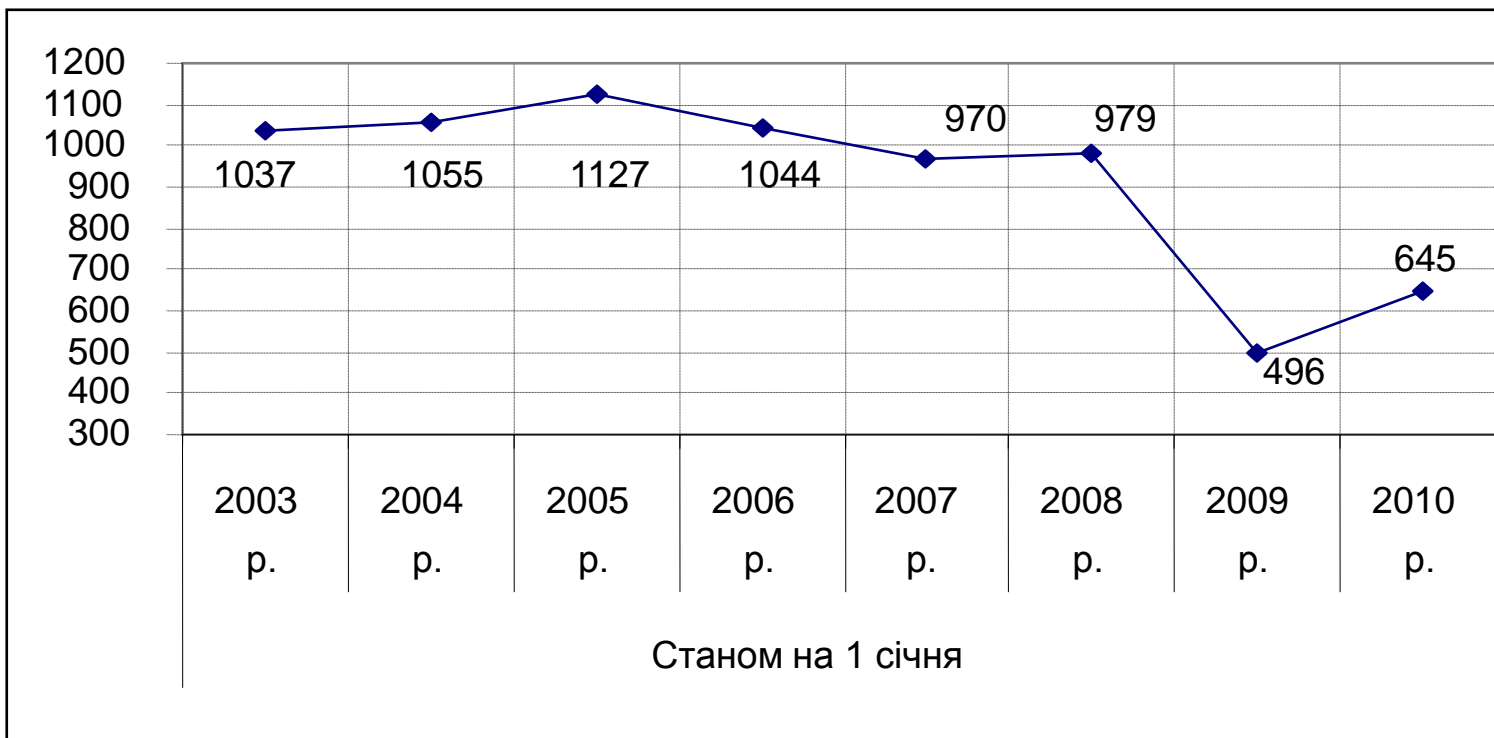
| Проект АгроІнвест

Сучасний стан розвитку кооперації в Україні

- **Сьогодні в Україні охоплено кооперативними відносинами не більше 0,3% населення яке проживає в сільській місцевості.**

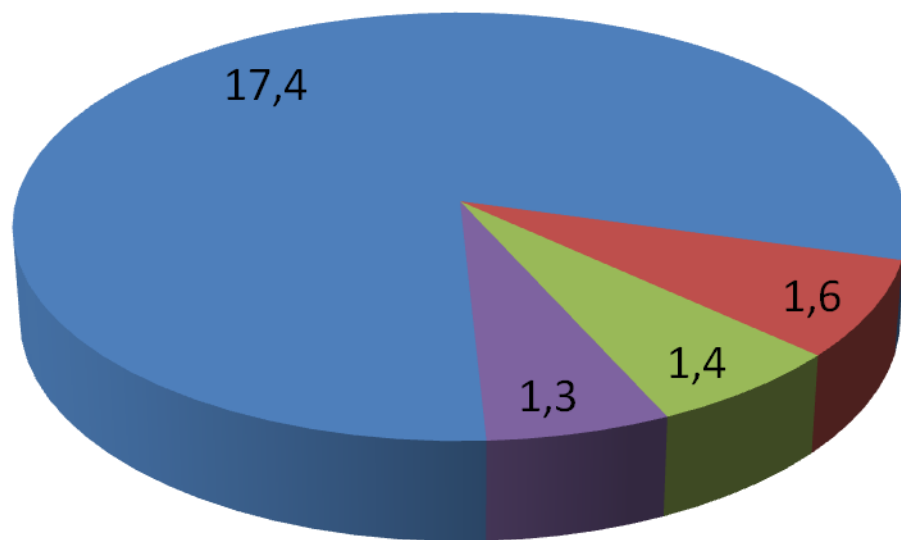
В Україні близько 0,3% сільського населення є членами кооперативів

Пункти заготівлі сільськогосподарської продукції (неформальні маркетингові групи)

Всього 21,7 тис

■ Заготівля молока – 17,4

■ Заготівля худоби і птиці – 1,6 тис

■ Заготівля плодоовочевої продукції – 1,4

■ Іншої сільськогосподарської продукції - 1,3

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Проект АгроІнвест

Проблеми розвитку кооперації на селі

Відсутність чіткої державної політики щодо розвитку сільськогосподарської обслуговуючої кооперації;

Держава не розглядає сільськогосподарську обслуговуючу кооперацію як важливий соціально-економічний інститут покращення соціально-економічного стану селян, активного розвитку сільських територій та підвищення рівня життя сільського населення в цілому.

Держава не залучає (використовує) економічні важелі та не спрямовує їх на стимулювання розвитку СОК

Держава не піклується про кадрове, фінансове та правове забезпечення

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Проект АгроІнвест

Проблеми розвитку кооперації на селі

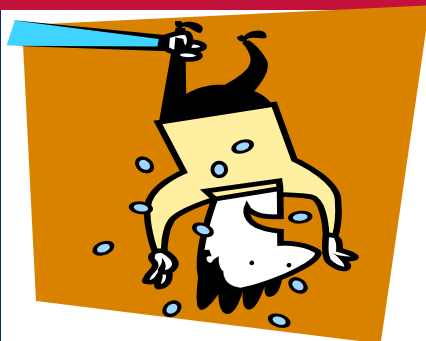
Відсутність на державному рівні бачення того, що:

- кооперативний рух це об'єднання селян задля задоволення своїх економічних та соціальних потреб.
- кооперація це організаційно впорядкована масова громадсько-господарська, соціальна і культурно-просвітницька діяльність громадян, одна з найефективніших організаційно – правових форм співпраці людей на засадах спільної діяльності і співпраці.
- кооперацію слід розглядати як соціально-економічну і громадську систему самоорганізації та самооборони членів від агресивного навколишнього економічно-соціального середовища;

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Проект АгроІнвест

Економічні проблеми з «бородою» та без «бороди»

- **З «бородою» - ПДВ - 20% вартості продукції**
- **Без «бороди» - ПДФО - 15/17% вартості продукції**

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Проект АгроІнвест

Шляхи виврішення

Врегулювання законодавчого поля - синхронізація норм Закону України “Про сільськогосподарську кооперацію” з нормами Цивільного і Господарського кодексів України та Закону України „Про кооперацію” (на практиці приводить до значних непорозумінь та створює додаткові перешкоди на шляху створення і розвитку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів).

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

| Проект АгроІнвест

Шляхи вирішення

- Створити регіональні навчальні центри розвитку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів. Запровадити постійне навчання та підвищення кваліфікації керівних кадрів кооперативів, керівників і спеціалістів сільськогосподарських підприємств з використанням досвіду діяльності кращих сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів.
- Запровадити у професійно-технічних і вищих навчальних закладах сільськогосподарського профілю підготовку та перепідготовку фахівців з питань сільськогосподарської кооперації.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Проект АгроІнвест

Шляхи вирішення

□ Запровадити на національних та регіональних каналах телебачення і радіомовлення, у газеті “Урядовий кур’єр”, друкованих виданнях, постійне висвітлення питань щодо роз’яснення ідеї кооперації, природи кооперативних форм самодопомоги, переваг кооперації на селі і поширення передового досвіду діяльності кооперативних формувань та їх об’єднань.

□ Підтримку діяльності регіональних навчальних центрів розвитку кооперації, проведення інформаційно-консультаційної роботи серед сільського населення щодо розвитку кооперації на селі

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Проект АгроІнвест

Дякую за увагу

Наші координати:

01001, Україна,

Київ, вул. Володимирська, 4, 2-й поверх

Телефон: (044) 232-97-55

Факс: (044) 232-97-56

E-mail: mhrytsenko@agroinvest.org.ua

Інтернет-сторінка: www.agroinvest.org.ua